

Službene novine Federacije BiH, broj 25/22

Temeljem članka IV.B.7. a)(I V) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O SLOBODNIM ZONAMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Proglašava se Zakon o slobodnim zonama u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Zastupničkog doma od 21.12.2021. godine i na sjednici Doma naroda od 3.3.2022. godine.

Broj 01-02-1-156-01/22
28. ožujka 2022. godine
Sarajevo

Predsjednik
Marinko Čavara, v. r.

ZAKON O SLOBODNIM ZONAMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom, u skladu sa Zakonom o slobodnim zonama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 99/09), (u daljnjem tekstu: Zakon BiH), utvrđuju se uvjeti za davanje suglasnosti o opravdanosti određivanja dijela carinskog područja Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH) na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija BiH) kao slobodne zone, djelatnosti koje se mogu obavljati u slobodnoj zoni i uvjeti za obavljanje tih djelatnosti i prestanak rada slobodne zone. Na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona BiH.

Članak 2.

Slobodna zona je dio teritorija u Federaciji BiH koji je posebno ograđen i označen u kojem se obavljaju djelatnosti uz posebne uvjete u skladu sa ovim Zakonom, carinskim propisima i drugim propisima kojima se uređuje rad slobodnih zona.

II. OSNIVANJE I RAD SLOBODNIH ZONA

Članak 3.

(1) Slobodna zona osniva se na području mjesta koja imaju pomorsku ili riječnu luku ili zračnu luku a koji su otvoreni za međunarodni javni promet ili uz magistralnu cestu, odnosno magistralnu željezničku prugu i na drugim mjestima gdje postoje uvjeti za rad slobodne zone.

(2) Područje slobodne zone je zemljište koje je određeno katastarskim parcelama i površinom iskazanom u odgovarajućim mjernim jedinicama.

(3) Slobodna zona se može sastojati od više odvojenih dijelova, ako su ispunjeni uvjeti određeni ovim Zakonom i Zakonom BiH.

(4) Na promjenu granica slobodne zone, kao i na otvaranje i zatvaranje odvojenih dijelova slobodne zone primjenjuju se odredbe ovog Zakona i drugih propisa kojima se uređuju slobodne zone.

Članak 4.

(1) Osnivač slobodne zone može biti jedno ili više domaćih ili stranih pravnih i fizičkih osoba (u daljnjem tekstu: osnivač).

(2) Za osnivanje slobodne zone, u smislu ovog Zakona, potrebno je osigurati odgovarajuće organizacijske, prostorne, ekološke, tehničke i druge uvjete za obavljanje poslova u slobodnoj zoni i donijeti akt o njenom osnivanju.

Članak 5.

(1) Korisnik slobodne zone može biti osnivač slobodne zone i druge pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost u slobodnoj zoni (u daljnjem tekstu: korisnik).

(2) U slobodnoj zoni mogu se obavljati sve industrijske, trgovačke i uslužne djelatnosti kojima se ne ugrožavaju okoliš, zdravlje ljudi, materijalna dobra i sigurnost zemlje.

Članak 6.

(1) U postupku osnivanja slobodne zone poduzimaju se slijedeće radnje:

- a) izrada elaborata o ekonomskoj opravdanosti,
- b) donošenje, odnosno zaključenje akta o osnivanju slobodne zone,
- c) pribavljanje suglasnosti Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada),
- d) pribavljanje akta Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i rješenja Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine kojim se utvrđuje ispunjenost uvjeta za početak rada slobodne zone.

(2) Nakon poduzimanja radnji iz stavka (1) ovog članka, osnivač je dužan da osnuje i registrira gospodarsko društvo za upravljanje slobodnom zonom.

(3) Izuzetno od stavka (2) ovog članka, gospodarsko društvo koje je osnivač slobodne zone može i

upravljati slobodnom zonom, bez obveze osnivanja novog gospodarskog društva za upravljanje slobodnom zonom.

Članak 7.

(1) Elaborat o ekonomskoj opravdanosti osnivanja slobodne zone (u daljnjem tekstu: elaborat) je dokument koji sadrži procjenu obima ukupnih ulaganja sa posebnim osvrtom na procjenu stranih ulaganja, procjenu očekivanih efekata, a naročito u pogledu proizvodnje robe i pružanju usluga, vrijednosti robe koja će se izvoziti iz slobodne zone u razdoblju od 12 mjeseci, zapošljavanja i transfera suvremenih tehnologija, uz navođenje djelatnosti koje će se obavljati u slobodnoj zoni.

(2) Elaborat može da izradi osnivač ili druga pravna osoba ili gospodarstvenik kojeg osnivač angažira za njegovu izradu.

Članak 8.

(1) Akt o osnivanju slobodne zone donosi se u formi odluke o osnivanju ako se radi o jednom osnivaču ili ugovora o osnivanju ako se radi o više osnivača.

(2) Akt o osnivanju sadrži slijedeće elemente:

- a) naziv osnivača slobodne zone,
- b) naziv slobodne zone,
- c) područje slobodne zone,
- d) djelatnosti koje će se obavljati u slobodnoj zoni,
- e) druge elemente koji su potrebni za osnivanje i rad slobodne zone.

Članak 9.

(1) Suglasnost Vlade je akt kojim se daje suglasnost za područje slobodne zone i opravdanost njenog osnivanja.

(2) Za pribavljanje suglasnosti iz stavka (1) ovog članka potrebno je da osnivač ispunjava slijedeće uvjete:

- a) da posjeduje elaborat,
- b) da je donio akt o osnivanju slobodne zone,
- c) da ima riješene imovinsko-pravne odnose na području slobodne zone,
- d) da područje slobodne zone ispunjava prostorne, građevinske, organizacijske i tehničke uvjete, uvjete u pogledu zaštite životne sredine i druge uvjete za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni,
- e) da nije u stečaju, odnosno likvidaciji, ukoliko je osnivač pravna osoba,
- f) da nema dospjelih, a neizmirenih poreznih obveza.

Članak 10.

(1) Osnivač slobodne zone putem Federalnog ministarstva trgovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) podnosi zahtjev Vladi za pribavljanje suglasnosti iz članka 9. stavak (1) ovog Zakona.

(2) Zahtjev iz stavka (1) ovog članka sadrži:

- a) naziv i područje slobodne zone sa definiranim granicama,
- b) naziv, adresu sjedišta i JIB broj osnivača slobodne zone ukoliko je osnivač pravna osoba,
- c) ime, prezime i adresu prebivališta ukoliko je osnivač fizička osoba,
- d) druge podatke koje podnositelj zahtjeva smatra bitnim za donošenje odluke.

(3) Uz zahtjev iz stavka (1) ovog članka prilažu se slijedeći dokazi:

- a) akt o osnivanju slobodne zone;
- b) elaborat;

c) izvod iz registra nadležnog registracijskog organa u kojem je osnivač registriran, ukoliko je osnivač pravna osoba;

d) kopiju osobne karte, ukoliko je osnivač fizička osoba;

e) dokaz da osnivači slobodne zone imaju pravo vlasništva, odnosno zakupa ili pravo korištenja zemljišta na kome se određuje područje slobodne zone;

f) urbanistička suglasnost Federalnog ministarstva prostornog uređenja.

(4) Ukoliko se u zoni grade građevine ili zahvati, odnosno obavljaju djelatnosti koje mogu utjecati na okoliš, život i zdravlje ljudi, osnivač slobodne zone uz zahtjev iz stavka (1) ovog članka prilaže i Rješenje o prethodnoj procjeni utjecaja na okoliš ili okolišnu dozvolu.

(5) Ako organ lokalne samouprave ili kantonalni organi usvoje mjere za poticaj razvoja slobodne zone, ministarstvo po službenoj dužnosti pribavlja odluku nadležnog organa o tome.

(6) Ministarstvo po službenoj dužnosti provjerava ispunjenost uvjeta iz članka 9. stavka (2) toč. e) i f) ovog Zakona.

Članak 11.

Određivanje dijela teritorija kao slobodne zone je ekonomski opravdano ako se na temelju priloženog elaborata i drugih priloženih dokaza može ocijeniti da će se postići pozitivni efekti u pogledu privlačenja stranog kapitala, proizvodnje robe i pružanja usluga, zapošljavanja i transfera suvremenih tehnologija, te da će vrijednost robe koja se izvozi iz slobodne zone preći najmanje 50% od ukupne vrijednosti proizvedene robe koja napušta slobodnu zonu u razdoblju od 12 mjeseci.

Članak 12.

(1) Nakon podnošenja zahtjeva, Ministarstvo utvrđuje je li zahtjev podnesen od ovlaštene osobe, sadrži li zahtjev sve propisane elemente i jesu li uz zahtjev priloženi svi traženi dokazi.

(2) Ukoliko je zahtjev nerazumljiv ili nepotpun, Ministarstvo poziva podnositelja zahtjeva da u ostavljenom roku dostavi potrebne dokumente ili podatke.

(3) Ukoliko osnivač u ostavljenom roku ne otkloni nedostatke, Ministarstvo će zaključkom odbaciti takav zahtjev kao neuređan.

Članak 13.

(1) Nakon što Ministarstvo utvrdi da je zahtjev uredan, ispituje se ekonomska opravdanost za osnivanje slobodne zone i utvrđuje ispunjenost uvjeta iz članka 9. stavak (2) ovog Zakona.

(2) Ako Ministarstvo utvrdi da postoji ekonomska opravdanost i ispunjenost uvjeta, dostavlja Vladi na razmatranje prijedlog rješenja o davanju suglasnosti.

(3) Vlada, na obrazložen prijedlog Ministarstva, daje suglasnost iz stavka (2) ovog članka u roku od 30 dana od dana dostavljanja prijedloga rješenja iz stavka (2) ovog članka.

(4) Ako se utvrdi da ne postoji ekonomska opravdanost i da nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, Ministarstvo donosi rješenje kojim se zahtjev odbija.

(5) Protiv rješenja iz st. (3) i (4) ovog članka nije dozvoljena žalba ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

Članak 14.

Nakon dobivanja suglasnosti Vlade, osnivač slobodne zone se obraća Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, odnosno Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine radi pribavljanja odluke o određivanju dijelova carinskog područja Bosne i Hercegovine kao slobodne zone i rješenja kojim se utvrđuje da su ispunjeni uvjeti za početak rada slobodne zone.

Članak 15.

- (1) U roku od 30 dana od dana donošenja odluke iz članka 14. ovog Zakona, osnivač je dužan donijeti pravilnik kojim se uređuju organizacijsko-tehnički uvjeti za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni.
- (2) Pravilnikom iz stavka (1) ovoga članka uređuje se radno vrijeme slobodne zone, kretanje osoba i promet robe u slobodnoj zoni, obveze gospodarskog društva za upravljanje slobodnom zonom u vezi osiguranja prostornih, tehničkih i organizacijskih uvjeta korištenja slobodne zone, mjere zaštite na radu u slobodnoj zoni i mjere zaštite okoliša, prava i obveze korisnika slobodne zone u odnosu na osnivača slobodne zone i sl.

Članak 16.

- (1) Osnivač je obavezan da osnuje i kod nadležnog suda registrira gospodarsko društvo za upravljanje slobodnom zonom u roku od 30 dana od dana donošenja odluke iz članka 14. ovog Zakona.
- (2) Gospodarsko društvo za upravljanje slobodnom zonom je društvo koje osigurava uvjete za nesmetano obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni.
- (3) Gospodarsko društvo za upravljanje slobodnom zonom zaključuje ugovor sa korisnikom slobodne zone o međusobnim pravima i obvezama, koji sadrže elemente propisane pravilnikom iz članka 15. stavak (2) ovog Zakona.
- (4) Osnivač je dužan dostaviti Ministarstvu rješenje o registraciji gospodarskog društva za upravljanje slobodnom zonom i pravilnik kojim se uređuju organizacijsko-tehnički uvjeti za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni u roku od 15 dana od isteka rokova iz stavka (1) ovog članka i članka 15. stavak (1) ovog Zakona.
- (5) Izuzetno od st. (1) i (4) ovog članka, u slučaju da je osnivač slobodne zone gospodarsko društvo koje i upravlja slobodnom zonom, dužno je da u roku od 15 dana od isteka roka iz stavka (1) ovog članka obavijesti Ministarstvo da ne osniva posebno gospodarsko društvo za upravljanje slobodnom zonom.
- (6) Uz obavijest iz stavka (5) ovog članka osnivač dostavlja i pravilnik iz članka 15. ovog Zakona.

Članak 17.

Slobodna zona počinje sa radom najkasnije u roku od 24 mjeseca od dana donošenja rješenja Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, kojim se utvrđuje da su ispunjeni uvjeti za početak rada slobodne zone.

Članak 18.

Gospodarsko društvo za upravljanje slobodnom zonom i korisnik slobodne zone dužni su da vode knjigovodstvo za poslovanje u slobodnoj zoni ili odvojeno knjigovodstvo za dio svog poslovanja koje obavljaju u slobodnoj zoni.

Članak 19.

Osnivanje i poslovanje banaka i obavljanje djelatnosti osiguranja u slobodnoj zoni vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuje bankarsko poslovanje i poslovi osiguranja.

Članak 20.

Ulaganje kapitala na području slobodne zone, transfer dobiti i retransfer uloga su slobodni.

Članak 21.

- (1) Cijene roba i usluga u slobodnoj zoni, kao i cijene zakupa zemljišta i poslovnog prostora u slobodnoj zoni mogu se iskazivati i naplaćivati u stranoj valuti.
- (2) Plaćanje i naplaćivanje u zoni između korisnika slobodne zone, između korisnika slobodne zone i društva za upravljanje slobodnom zonom i u poslovanju sa inozemstvom vrši se u skladu sa propisima o financijskom i deviznom poslovanju.

Članak 22.

- (1) Korisnik slobodne zone vrši plaćanje poreza i doprinosa u skladu sa propisima koji uređuju ovu materiju u Bosni i Hercegovini i u Federaciji BiH.
- (2) Korisnik slobodne zone može imati porezne olakšice u skladu sa propisima koji uređuju ovu materiju.
- (3) Jedinice lokalne samouprave i kantoni mogu utvrditi olakšice za korisnike slobodne zone, u okviru svojih nadležnosti.

Članak 23.

Obračun i naplata neizravnih poreza u vezi sa radom slobodnih zona i krajnjom potrošnjom dobara i usluga u slobodnim zonama vrše se u skladu sa propisima kojima je uređen sustav neizravnog oporezivanja u BiH.

Članak 24.

Na zasnivanje, trajanje i prestanak radnih odnosa u slobodnoj zoni primjenjuju se propisi kojima se uređuju radni odnosi u Federaciji BiH.

Članak 25.

- (1) Korisnik slobodne zone dužan je u roku od 60 dana po isteku kalendarske godine dostaviti gospodarskom društvu za upravljanje slobodnom zonom podatke o svom poslovanju radi pripreme izvješća.
- (2) Osnivač putem gospodarskog društva za upravljanje slobodnom zonom dužan je u roku od 90 dana po isteku kalendarske godine dostaviti Ministarstvu izvješće o poslovanju u slobodnoj zoni.
- (3) Izvješće o poslovanju u slobodnoj zoni sadrži sljedeće podatke:
 - a) prihod gospodarskog društva za upravljanje slobodnom zonom;
 - b) broj korisnika i djelatnost koju obavljaju;
 - c) ukupnu vrijednost proizvedene robe i pruženih usluga u slobodnoj zoni;
 - d) ukupan obim uvoza i izvoza u slobodnoj zoni;
 - e) iznos uloga stranog kapitala;
 - f) broj osoba zaposlenih kod gospodarskog društva za upravljanje slobodnom zonom i broj osoba zaposlenih kod korisnika.
- (4) Ministarstvo podnosi Vladi izvješće o poslovanju slobodnih zona u Federaciji BiH u prethodnoj godini, najkasnije do 30. travnja tekuće godine.

Članak 26.

U slučaju prestanka rada slobodne zone, osnivač je dužan da obavijesti Ministarstvo o prestanku rada slobodne zone u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine o prestanku rada slobodne zone.

III. NADZOR

Članak 27.

- (1) Nadzor nad provođenjem odredaba ovog Zakona vrši Ministarstvo.
- (2) Inspekcijski nadzor nad provođenjem odredaba ovog Zakona vrši nadležna inspekcija, svaka u okviru svoje nadležnosti.

IV. KAZNE NE ODREDBE

Članak 28.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 9.000,00 KM bit će kažnjen za prekršaj osnivač slobodne zone ako:
 - a) ne dostavi Ministarstvu rješenje o registraciji gospodarskog društva za upravljanje slobodnom zonom i pravilnik kojim se uređuju organizacijsko-tehnički uvjeti za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni (članak 16.stavak (4));
 - b) ne dostavi Ministarstvu obavijest da ne osniva posebno gospodarsko društvo za upravljanje slobodnom zonom i pravilnik kojim se uređuju organizacijsko-tehnički uvjeti za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni (članak 16. st. (5) i (6));
 - c) u propisanom roku Ministarstvu ne dostavi izvješće o poslovanju u slobodnoj zoni (članak 25. stavak (2)).
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka bit će kažnjena i odgovorna osoba osnivača novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 29.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o slobodnim zonama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/95, 37/04 i 43/04 –i sp.).

Članak 30.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Mirsad Zaimović, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Tomislav Martinović, v. r.